

Voorwoord

In dit eerste deel van de cursus harmonie komen de drie hoofdgraden I, IV en V aan bod, aangevuld met het dominant septiemakkoord in grondligging, de voorslag/vertraging van de tertsen van V en I ('sus4'), alsook het cadentieel kwartsextakkoord. Ook de harmonische sequens, beginnend met 'I – IV' en eindigend met 'V – I' wordt in dit eerste deel aangebracht.

Elk akkoordschema wordt ingeleid door een bondige theoretische uitleg van de beoogde schrijftechniek; enkele vierstemmige voorbeelden (in do groot en/of in la klein) en een aantal aandachtspunten worden hierbij steeds aangehaald. Indien nodig wordt een nieuw akkoordschema voorafgegaan door een bondige inleiding, om nieuwe terminologie of nieuwe akkoorden te situeren (zie inleiding 1, 2 en 3).

Met dit eerste deel van de cursus harmonie, gericht op leerlingen uit het tweede jaar van de tweede graad uit het KSO, wordt een didactische uitwerking gepresenteerd, waarbij de leerlingen gaandeweg vertrouwd geraken met een aantal belangrijke schrijftechnieken uit de tonaal-functionele harmonie.

Voor de toepassingen (A) is het aangewezen dat de chronologische volgorde van de akkoordschema's gerespecteerd wordt.

Aan het einde van dit deel staat een eerste 'Intermezzo' (B), voorzien van een aantal toepassingen, waarbij een andere uitwerking dan de 'klassieke' vierstemmige homofone koraalstijl aangewend kan worden. Als mogelijke uitwerking wordt het 'drie-notenbalkensysteem' gesuggereerd, waarbij een melodie voorzien wordt van een passende (piano-begeleiding). Dit 'intermezzo' kan op eender welk moment in de loop van het jaar of zelfs meerdere keren per jaar aan bod komen, waarbij de leerlingen gebruik kunnen maken van de tot dan toe geziene akkoordschema's voor de uitwerking van een melodie en de bijpassende begeleiding. Voor een onmiddellijke auditieve feedback is het aangewezen dat deze toepassingen bij voorkeur gerealiseerd worden aan een PC, met een (gebruiksvriendelijk) muzieknotatieprogramma.

Elk akkoordschema wordt ook geïllustreerd met een aantal literatuurvoorbeelden (C) die klassikaal en/of individueel geanalyseerd kunnen worden. Het is ook een uitdaging voor de leerlingen om zelf op zoek te gaan naar passende voorbeelden uit de muziekliteratuur waarmee ze in de instrumentles, het samenspel, het koor, de orkestklas, ... in contact komen. Een andere manier om elk akkoordschema toe te lichten zijn de voorbeelden met akkoordletters (D). Aan het einde van dit eerste deel is een alfabetische lijst opgenomen van alle voorbeelden uit C en D die in dit eerste deel aan bod komen. Doorheen deze voorbeelden wordt voortdurend de link gelegd tussen heden en verleden.

Uiteraard kunnen de aangehaalde voorbeelden in deze cursus nog verder aangevuld worden: het zou in dat kader wenselijk zijn om in de toekomst een bijlage toe te voegen aan elk deel waarin die nieuwe voorbeelden worden opgenomen.

Suggesties voor deze voorbeelden en/of opmerkingen allerhande zijn van harte welkom en zullen steeds met de nodige aandacht worden bekeken.

Inhoud:		p 4
Inleiding 1:	Harmonie	p 7
Schema 1:	I	p 9
	Toepassingen (A)	p 10
	Analysevoorbeelden (C)	p 11
	Akkoordletters (D)	p 15
Inleiding 2:	Tonaal - functionele harmonie	p 17
Inleiding 3:	Akkoordverbindingen	p 18
Schema 2a:	I – IV – I – V – I (met AR).....	p 19
Schema 2b:	V – I (met ‘aanpassingscadens’)	p 20
	Toepassingen (A)	p 21
	Analysevoorbeelden (C)	p 22
	Akkoordletters (D)	p 25
Schema 3:	I – IV – V – I	p 27
	Toepassingen (A)	p 28
	Analysevoorbeelden (C)	p 29
	Akkoordletters (D)	p 32
Schema 2c:	I – IV – I – V – I (ook met TB, GB en PW).....	p 33
	Toepassingen (A)	p 34
Schema 4:	V – V₇⁺ – I	p 37
	Toepassingen (A)	p 38
	Analysevoorbeelden (C)	p 39
	Akkoordletters (D)	p 42
Schema 5:	I – IV – VII – III – VI – II – V – I	p 45
	Toepassingen (A)	p 46
	Analysevoorbeelden (C)	p 47
	Akkoordletters (D)	p 49
Uitbreiding1a:	I – IV – II – V – III – VI – IV – I	p 53
Uitbreiding1b:	I – V – VI – III – IV – I	p 54
	Toepassingen (A).....	p 55
	Analysevoorbeelden (C).....	p 56
	Akkoordletters (D).....	p 59

Schema 6a)	I / IV – V_{sus4}	p 61
Schema 6b)	V – V₇⁺ – I_{sus4}	p 61
Schema 6c)	I / IV – I₆ – V	p 62
	Toepassingen (A)	p 63
	Analysevoorbeelden (C)	p 64
	Akkoordletters (D)	p 66
Intermezzo 1:	Bourdonbegeleiding	p 67
	Toepassingen (B)	p 69
	Alfabetische lijst analysevoorbeelden (C)	p 70
	Alfabetische lijst akkoordletters (D)	p 71